

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata la septemană LUMINECA.

Pretiulu abonamentului :

Pentru Aastro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.
" " " " " jum. anu 2 „ 50 „
Pentru Români'a si strainetate pe an 14 franci
" " " " " ja 7 franci

Pretiulu insertiunilor :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Corespondintele să se adresese la Redac-
tiunea dela

„BISERIC'A si SCÓL'A“

Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFF'A DIECESANA in ARAD.

Cestiunea salarielor invetatoresci.

Sub titlulu „necazuri invetatoresci“ am pu-
blicat in numerulu trecutu unu articlu, scrisu
de unu invetatoriu, in carele densulu constata,
si se plange asupra impregurării, ca in o cesi-
tune de o importantia atât de mare, cum sunt
salariele invetatoresci s'a facutu, si se face atât
de putieu.

Acésta plangere este de buna seama fôrte
indreptatita. Nu incape nici cea mai mica indo-
iela, invetatoriulu dupa importantia chiamării
ale merita a fi sitnatu multu mai bine in cele
materiale; si precum cunoscemus noi factorii chia-
mati a decide asupra acestei intrebări nu este
nimenea in biserica, carele se nu dorësca a a-
jutá pre invetatoriu in acésta privintia.

Din nefericire inse cestiunea ameliorării sa-
liarelor invetatoresci s'a pusu dela inceputulu
erei constitutionale bisericesci intr'o forma, in
carea dupa preceperea nostra nu i-se pote dá
e buna solutiune.

Atât dnii invetatori, cât si ici colea in presa
am vediutu, ca ómenii sunt condusi de credinti'a,
ca imbunatatirea salarielor invetatoresci, precum
si ameliorarea dotatiunei preotiesci se pote as-
ceptá, si se pote face de susu, de eparchia si
de metropolia.

Asia de exemplu am cetitu mai dilele tre-
cute in diurnalulu „Luminatoriulu“ unu articlu,
in carele se constata, ca invetatorii nu-si capeta
salariele regulatu, si ca „invetatoriulu, este
subordinat si sicanat si de episcopu, si de con-
sistoriu si de protopopu si de inspectoru si de
comitetulu parochialu si de comisiunea scolaria
si de directoru localu si de ta'a pruncului, si
preste acesti'a toti mai vine si inspectorulu re-
gescu de scôle, si comitetulu administrativu alu
municipiului, si toti i-poruncescu, lu-controléza,
lu-silesescu la lucru, lu-tragu la respundere, i-facu

imputări cand nu progreséza nici elu insusi, nici
secolarii sei — dar cand e vorba de plat'a, de
salariulu lui, de remuneratiunea lui, atunci ser-
manulu invetatoriu are voia si dreptu a reclamá,
a-se plange, a cere ajutoriu dela toti cei de sus
si a umbiá pre la cinstitele loru fetie de-a ren-
dutu cu pochimente, si cu inchinatiuni si inge-
nunchiări, cu lacremi in ochi, inse de ajutatu
nu-i ajuta nime si nici unulu dintre leghionulu
de organe ale administratiunei, controliei si in-
spectionarei.

„Toti si töte aceste organe ale confessiunilor
si ale statului emanéza porunci si ordina-
tiuni, dar sermanului invetatoriu nu-i trebuie po-
runci, pentru ca ele nu-i ajuta nimicu; ci-i trebuie
plat'a, remuneratiunea promisa si meritata, că se-si
potolésca fomea, si se-si acopere golulu.“

Dupa acésta introducere continua apoi „Lu-
minatoriulu“ in urmatoriulu modu :

„Constatandu acestea nu potem incheia fara
a nu adresá unu cuventu si catra mai marii no-
stri, atât cei bisericesci nationali (?) cât si cei de
statu.“

„Pré Santitulu si Escelementulu dela Sibiu,
inalt pré Santitii din Arad si Caransebesiu im-
preuna cu sinodele eparchiale si cu congresulu
óre pusus'au densii pre ganduri seriose in acésta
privintia? Óre sulevá-voru densii acésta cestiune?
lucrá-voru, intrevení-voru, si mijlocí-voru că să
se faca bine acestei nefericite situatiuni?“

„Timpulu ar fi, si speramu, ca se va intre-
prinde ceva.“

Totu cam in acésta forma a mai scrisu „Lu-
minatoriulu“ unu articlu in vér'a trecuta si anume
in numerulu aparutu la 29. August, in carele
onorabilii confrati dela acésta fóia pentru ame-
liorarea stării invetatorilor le da urmatoriulu
statu:

„Toti dela o margine a metropoliei pana la
cecalalta ar trebui „toti pentru unulu si unulu

pentru totii" se reclame imbunatatiri pre toate terenile, si atunci lucrurile ar loa o facia mai serioasa si domnii cei nebatuti de venturi si neatinsi de soare, cari strengu bani albi pre dile negre, s'ar cugeta si la aceia, cari sunt chiamati a lumină poporulu si a face din fii poporului omeni devotati, er nu o massa bruta, buna de exploata de toti veneticii, cum a fost pana acum etc."

* * *

Am studiatu cu mare atentiune cuprinsulu ambilor articlii citati din „Luminatoriulu.”

Ni-se pare inse, ca iu form'a acésta cam greu se va poté ajutá causei. Pré Santitii Episcopi, si Esceleti'a Sa, parintele Metropolita dorescu si voiescu de siguru se ajute causei, totu asia dorescu, si voiescu de siguru se ajute si sinódele eparchiali si congresulu nationalu-bisericescu, dar cari aru fi medilócele, prin cari aru poté ajutá? Noi marturisim, ca nu vedemu pré multe, daca privim aasupra situatiunei, in carea ne aflàmu.

Sinódele si congresele aru poté votá, si aru fi si dispuse a votá plati, salarii si ajutorie pentru invetitori, dar de unde, cand se scie, ca abia acum am inceputu a-ne creá si noi nesce fonduletie.

La noi in eparchia sinodulu a si facutu aceea ce au potutu in acésta privintia. In totu anulu adeca induce in bugetulu consistoriului suma de 2000 fl. v. a. că ajutoriu pentru scótele serace, si daca ar fi de unde, ar induce bucurosu o suma multu mai mare. Altcev'a nu pote face nici sinodulu nici congresulu. Langa bunavointia trebuescu fonduri, er acestea nu le avem.

* * *

In ceea ce privesce impregiurarea ca invetitorii nu-si primescu salariile regulatu inca s'a facutu din partea sinódeloru ceea ce s'a potutu. S'an avisatu adeca consistoriele a ingriji, ca invetitorii se-si capete salariile regulatu, si cát scimu noi consistoriele si-au implinitu si in acésta privintia detorintia; er daca scopulu nu s'a ajunsu caus'a trebue se o cautàmu aiurea.

In privintia acésta credem, ca cele mai bune deslusiri ni-le potu dà omenii, cari se occupa cu administratiunea scólei.

Dreptce pentru lamurire publicàmu aci o corespondentia, aparuta in „Luminatoriulu” din 1/13 Septembrie 1884, si subscrisa de dl Iosif Gradinariu, parochu si inspectoru scolaru. Ea suna in urmatorulu modu:

Seceani, 26 Augustu st. v. 1884.

Multu stimate domnule redactoru! Cetescu in numerulu 67 din pretiuit'a foia „Luminatoriulu” cumca unii domni invetitori se pregatescu a face o reprezentatiune la dlu vice-comite alu comitatului Timisii in caus'a salarielor invetatoresci restante.

Se-mi permiteti, dle redactoru, a-mi espune verderile mele, in causa, in colónele pretiuitului diuarie alu DTale. Pre cand de la invetitorii nostri se pretinde ca se-si implinesca cu punctualitate datorintele loru invetatoresci, totu atunci nu e lucru ecuitabilu ca densii se duca lipsa, si se accepte dupa salariile loru cu anii; de aceea miscarea invetitorilor o afu de tota naturala, inse directiunea, respective calea luata de acei invetitori, dupa parerea mea, este gresita.

Vicecomitele e subordinatulu congregatiunei comitatense, si ca atare are se respecteze ordinatiunile si decisiunile congregatiunei, éra congregatiunea comitatensa éta ce a respunsu la jalb'a reuniunei invetitorilor din tractulu Lipovei, sub 6 februarie 1882 Nr. 43:

In cát organele confessionale nu ar poté se incaseze bugetulu statutoritu si aprobatu de confesiune, pretoriile cercunale sunt obligate sub responsabilitate, ca la recercarea inspeciilor, respective a directorului localu, langa care recercare totdeun'a sè se alature si arunculu individualu, adeca sè se anumésca personele, cari cu cát datorescu, dovedindu-se acésta cu bugetulu parochiei aprobatu de superioritatea bisericesca, se dispuna, ca in modulu cum se incaseză contributiunile publice sè se incaseze fara amenare sumele aruncate pe singuratici, si se se predea comisiunei scolare.

Acésta decisiune comitatensa s'a comunicatu la timpulu seu cu toate comunele bisericesci si cu toti invetitorii din tractulu meu inspectorescu, inse pana astazi cu scirea mea nu s'au folositu nimenea de ea. Acum intrebui: óre respunsulu dlui vice-comite pote se fia altulu, de cát celu cuprinsu in citat'a decisiune?

S'a intemplatu că doi invetitori s'aui plansu aici pentru neprimirea salariului invetatorescu; amesuratu invetatiunelor consistoriale am esit u fati'a locului, in comunele respective, spre a constata sumele restante, inse m'am rentorsu fara de nici uau resultat, de óre-ce nu aveam de unde licuidá. Diuariulu casei era totu sferticatu; protocolul de repartitiune nu era lucratu de 6 ani, éra cuitele ca 'n palma: Voiamu se ieu la respondere comitetulu parochialu pentru acésta negligientia, dar mi s'a obiectatu, că insusi petintele invetitoriu e notariulu comitetului parochialu si totodata si casariul cultului.

Éta, domniloru invetitori, unde e a se cantá isvorulu reului; vin'a o pórta comitele nostre parochiale, si in parte si noi iusine: preotii si invetitorii, cari stàmu in fruntea trebiloru bisericesci scolare. —

Sum convinsu, că unde socotile confesiunei se ducu in ordine, acolo nu sunt restante de salarii; er daca totusi sunt, caus'a e că nu s'a facutu intrebuintiare de remediu legalu.

Premitiendu dara aceste dupa parerea mea dnii invetitori din cestiune, daca voiescu se intrevina in ajutoriulu colegilor loru, facu mai bine, daca reprezentatiunea intentionata ar face-o catra consistoriulu diecesanu a-i carui'a subalterni sunt, căci numai de aci se pote accepta vindicarea reului; arete dle loru casuri concrete si de siguru consistoriulu va afia modalitatile de indreptare; nu umble inse pe la icone, si nu umble a cersi milostenie dela aceia, cari nu fara de scopu au stersu salariile invetatoresci din bugetele comunale.

Devotatu

I. Gradinariu, m. p.
parochu si insp. scol.

In faci'a faptelor incéta orice combinatiune si orice alta teoria.

Dlu Gradinariu ne spune fapte, ér faptele descrise de densulu ne spunu, ca nici consistoriul, nici Episcopulu, nici inspectorulu scolariu nu pôrta vin'a, ca invetiatoriulu nu-si capeta salariul regalatu; ci vin'a este insusi invetiatoriulu, carele in calitate de notariu alu comitetului parochialu n'a ingrijitu a face arunculu; ér urmarea a fostu, ca nu si-a potutu incass'a salariul.

Casuri de acestea cunoscem si noi, dar nu voim a-ne provocá la altele; credem de ajunsu faptulu, descris de dlu Gradinariu, spre a poté constatá, ca nu tóte plansorile de acésta natura sunt drepte si indreptatite.

De aceea, daca voim, se ajutàmu causei apoi bine vomu face noi cei cari scriemu, se facem atenti pre dnii invetiatori la astfelul de sminte, ér nu se promovàmu intr'ensii nemultiemirea, si se lovim in autoritatile bisericesei si scolarie atunci, cand ele si-facu detorinti'a.

In viéti'a constitutionala este o mare greșela a acceptá, ca tóte se vina, si tóte se-le faca eei de sus. Ameliorarea lucrurilor in parochia si in scól'a din satu trebue sè se incépa de josu dela comuna, dela comitetul parochialu. Aici la comitetu se caute remediu invetiatoriulu, carele nu-si capeia salariul regulatul; si daca aici nu va aflá acestu remediu, apoi lu-va aflá de siguru la inspectoru sau la consistoriu.

Este mai departe generala plangerea, ca salariile invetatoresci sunt mici, si munc'a invetiatoriului nu se platesce. Acésta plangere in multe pàrti este fòrte indreptatita. Cand consideràmu inse ca la noi in eparchia sunt salarii invetatoresci, cari ajungu sum'a de 600 fl. sau de 800 fl. sau dôra si mai multu; atunci asia credem, ca nu facem bine, cand ne plangemu cu totii, ca salariile invetatoresci sunt pré mici, deorece avem statiiuni, cari intre impregiurările, in cari traimus si cu medilöcele, de cari dispunem, — se potu privi că si destulu de bine remunerate.

Pre noi nu ne multiemescu inse nici aceste salarii mai bune, si dorim, ca ele se devina si mai bune; ér in acele statiiuni, in cari salariile sunt mici, detorintia avem a ingrijí, ca sè se inmultiésca din anu in anu; si pre cát cunoscem nòmenii, nu este nimenea, carele se nu dorésca acesta din inima.

Intrebarea este numai, ca cum si pre ce cale vomu poté ajunge mai cu succesu la acésta tienta? Dupa cum pricepem noi, numai o cale sigura este, si acés'a ar fi urmatòri'a:

Este regula generala, ca cine are cu ce platí pre omulu, carele i-face servitie, si are si convingerea, ca pre acestu omu nu-lu platesce inza-

dar, lu-platesce bucurosu. La noi, si respective la poporul nostru in multe pàrti lipsescu aceste conditiuni. Poporul nostru, precum se scie, este pre de o parte seracu si seracitu; ér pre de alta parte nu este in totu loculu deplinu convinsu despre binefacerile scólei, si respective nu i-am potutu dà convictionea, ca pentru banulu, cu carele solvesce pre invetiatori, densulu primeșce unu equivalentu multu mai mare in crescerea fililoru sei.

Factorulu, chiamatu a lucrá in prim'a linia spre a produce in poporu aceste dòue conditiuni este insusi invetiatoriulu.

Ni-se va obiectá inse, ca mersulu pre acésta cale, este greou si incetu, ba mai multu ca pretindemu dela invetiatorii actuali, că densii se lucre, si se traiésca pentru urmatorii loru. Este adeverata si fòrte drépta acésta obiectiune; dar daca privim asupra celorlalti functionari ai nostri, la toti vomu aflá totu aceeasi stare.

Cu unu lucru trebue se fimu toti in curatul, si anume: ca timpulu, in carele traimus, pretinde dela toti de o potriva, ca se sacrificàmu, si se aducem sacrificie, si in urmare credem, ca nu vomu fi nedrepti, daca pretindemu, că in acésta privintia se fimu cu totii de o potriva.

Am plecatu mai ieri alaltaieri cu totii dela vatr'a rece, si ne-a fost scrisu in cartea sortii, că toti, cari traimus astadi se lucràmu in positi'a, in carea ne aflàmu, la desvoltarea neamului romanescu. Ne-a fost scrisu, că noi se traimus nu pentru noi, ci pentru că urmatorilor nostri sè le creàmu o sorte mai buna.

N'avemara ce se-ne facem nici unul. Trebuie se-ne supunem cu totii acestei inalte porunci, pentru numai astfelul valoràmu, si potem valorà ceva.

Privindu din acestu punctu de vedere cestiunea salariilor invetatoresci, speràmu, ca si aici vomu poté ajunge la ameliorare, vomu ajunge incetu, dar vomu ajunge siguru; ér timpulu celu scumpu nu-lu vomu perde cu lamentari si plansori; ci lu-vomu intrebuintiá pentru lucruri mai productive, decât cum sunt plansorile si lamentările de astadi.

Sinodulu protopresviteralu din Buteni.

Cine dôra ar fi avutu bannieli asupra autonomiei nòstre bisericesei, că ea nu ar fi pentru poporul nostru, carele nu scie a-se folosi de ea, de unde apoi si-face conclusiunea că insasi autonomia e o arma in man'a poporului, cu care insusi pre sine se strica, se vulnera: acela asistandu la sinodulu prot. ord. alu Butenilor tienutu la 17. Febr. negresitu că s'ar fi desamagitu din supunerile sale si amicu fiind poporului romanescu ar fi trebuitu se recunoscă cu bucuria folosele autonomiei, sè se mandréasca chiar, că sub scutulu institutiunei stravechi bisericesci si in

diu'a de astadi se seversiesc lucrari, ce sunt in stare a servi de base unei stări de nepretinuita inriurintia asupra bunei stări a unui popor dintr'unu tractu estinsu, a da unu indreptariu sicaru unui viitoru mai veselu pentru ómenii unui intregu tienutu.

Protopresviteratulu Buteniului că atare numai prin arondarea pusa in praca in anulu trecutu corespunde numirei sale, că i arondarea din trecutu s'a facutu cu sute de ani mai nainte, cand nu erau drumurile si podurile de astadi, deci nici nu au corespunsu unei impartiri nimerite dupa ratiunea si pretensiunile timpului de astadi; prin nou'a arondare tractulu si-a capetatu limite mai naturali si mai accomodate pentru o administratiune mai prompta facendu-se centrulu tractului de unu adeveratu locu centralu, la care dupa situatiunea topografica se gravitez elemeantele constitutive ale intregului, si d' aci credu eu, că a urmatu de in diu'a susu aratata nu numai membrii sinodului s'a presentat mai cu totii, ci si alti credinciosi fruntas, pana chiar si din locurile cele mai indepartate, au convenit ca si la unu locu de peregrinare, toti fratii intre sine, toti cu unu cugetu si doru d'a se induici de bunatatile bisericei, a-se adapostiti, pe una momentu sub pomulu celu roditioru alu autonomiei bisericesci.

Inca pe la inceputulu stei liturgii seversita de catra demnului protopresviteru tractualu Constantin Gurbanu, asistatul de patru preoti — au fostu adunati toti din toate partile tractului, afara de doi sau trei. — Si au fostu bine asia. Trebuia ca fruntasii populului nostru din tractu să se convinga, se védia si se audia ce pote face o bana intielegere, o energia si o conducere intielépta intru sternirea evlaviei si a zelului crestinescu in poporu spre marirea lui Dumnediu si iubirea deapropelui. In adeveru multa pote face unu banu conducatoriu, unu preota, unu invetiatoriu in coman'a sa. — Comun'a Buteni ca centru alu tractului prot. au pasit uinainte pe calea luminei dandu exemplu celor alalte comune din tractu. Biserica e plina de credinciosi; in Dumineec'a tienerei sinodului desfii destulu de spatiosa, — nu potea cuprinde pre toti cei adunati.

Multa evlavia au sternit uinainte in membrii si fruntasii din tractu productiunea corului barbatescu, ca reale in scurtu timpu a facutu bunu inceputu. Asemenea au cantatu pruncii scolari in trei despartieminte, clas'a baietiloru incepatori, clas'a celor mai mari si fetele; toti (aproxime la 200) s'a produsu uinaintea ascultatoriloru.

Dupa seversirea servitiului divinu coadunandu-se cei presenti in localitatea scólei D. protopresviteru pres. prin o cuventare plina de invetiaturi, atatul pentru poporu catu si pentru conducatorii acestui'a, tienendu mai multu de o óra atentiuinea incordata a ascultatoriloru — declaru siedinti'a sinodului prot. ord. de deschisa. Scriptoriul acestora, audindu cuvintele elocinti de deschidere, semtiá órecum o regretare, că nu erau presenti toti romanii nostri, plugari si inteleghinti din acestu prejuru, că se audia invetiaturile cele intielepte.

Dupa constituire a urmatu la ordinea dilei reportulu par. protopresviteru despre starea actuala a intregului tractu. Aici insira parintele prot. avantagele si scadiamintele observate pe terenul bisericescu, scolaru si epitropescu-economicu. — Sinodulu ie reportulu la simpla cunoștința, si totodata insarcina presidiulu a continuá calea apucata intru desvoltarea culturala si a zelului crestinescu in poporu.

Dupa reportulu generalu au urmatu propuneriz. Parintele Milianu din Monesa facu propunerea, carea dupa o desbatere meritoriala fu si primita de sinoda, că prin intreviurea sinodului, positionea din Regulamentu pentru ocuparea parochiilor se fie modifacata astfelu, ca teologii absoluti, fie cu clase, fie fara clase mai inalte se ocupe mai antau o parochia de clas'a 3 resp a 2-a si numai dupa ce va dovedi vrednicie se i-se deschida calea de a poti recurge la parochii mai de frunte Acesta propunere au sprijinito sinodulu si din acel motiv ca preotul fiindu dedicata missiunei de pastoria sufletescu si apostolu alu lui Christos, se observa in praca, că multi indvidi, cari s'a dedicat preotiei, cate cu 8 clase fiindu, nu-si implinesc missiunea cum se cuvine in parochiile de frunte ce ocupa; pe candu altii cu mai putine pregatiri, dar vrednici de chiamarea lor sunt legati de cate o parochie de clas'a a 3-a si döra a 4-a.

Parintele Lipsia din Dieci propune, si sinodulu insarcina presidiulu a adunat date pentru redactarea monografiei protopresbiteratului, a unei istorii, in care se arate fazele, prin cari au trecutu fie-care comună bis din protopresbiterat, de cand se poate numai sci. Se se descrie faptele acelor'a ce s'a interesatu mai multu pentru redicarea si cultivarea populului din tractu.

Cu aceste sinodulu se incheia esprimandu din parte-si prin rostulu par. M. Fauro din Drzn'a multitemit'a protocolara, dlui presiedinte pentru zelului ce-lu arata facia de cultivarea si inaintarea poporului romanescu, si pentru intielépta conducere a sinodului.

Astfelu se fini sinodulu ordinariu alu tractului prot. Buteni, ducendu-se fie-care la ale sale, mai bogatu in cunoștințe, si insufletit pentru cele audite si vediute; fie-care au avutu ocazie de a se convinge, ce pote face bunavointi'a si energi'a, a luat exemplu atat in cele bisericesci cat si in ale invetiamantului. Si avemu firm'a sperantia, că fie-care din cei ce au fostu presenti la acestu sinodu ca conducatori si fruntas, va desvolta de aci nainte mai multu zelul in jurulu seu, pentru inaintarea nemului nostru.

Éta pentru ce pretinim noii autonoma nostra, éta ce mijloce de inaintare ni-intinde ea noue. y.

Academia romana.

Program'a

lucrariloru sesiunii generale din anulu 1885.

1. Raportulu Secretariului generalu despre activitatea Academiei si a sectiunilor in decursulu anului incestatu, (Art. 17 Statute si art. 12 Regulamentu.)

2. Alegerea comisiunii pentru esaminarea lucrariloru facute de delegatiune in decursulu anului incestatu, — a Comisiunii pentru cercetarea compturilor din anulu incestatu si pentru combinarea bugetului pe anulu 1885—1886. (Art. 27 Regulamentu.)

3. Darea de séma a dlui Hasdeu despre lucrarea Marelui Etimologicu alu limbii romane.

4. Discursulu de receptiune alu dlui Florianu Porcius si responsulu dlui Dr. D. Brandza.

5. Raportulu Comisiunii insarcinate cu cercetarea cartiloru intrate la concursu pentru marele premiu Nasturelu de 12000 lei si premiulu, Eliade 5000 lei.

6. Raportulu Comisiunii insarcinate cu cercetarea lucrariloru Delegatiunii in decursulu anului 1884—1885 (Art. 27 Regulamentu.)

7 Raportul asupra starii financiare a Academiei (Art. 7 lit. b. Statute.)

8. Cestiunea ortografiei, Continuarea discutiiii asupra lui u mutu final.

9. Determinarea subiectelor de pus la concurs pe anii viitori (Art. 7 lit. a. Statute.)

10. Determinarea subiectului ce este a se pune la concursul premiului Eliade-Radulescu de 5000 lei pentru anul 1888 (Art. 95 Regulamentu.)

11. Alegerea unei Comisiuni pentru cercetarea colectiunilor de arii populare romane, cari se voru prezenta la concursul premiului Eliade-Radulescu de 5000 lei pe anul 1886.

12. Alegerea comisiunii de 9 membri pentru cercetarea publicatiunilor ce vor intră la concursul premiilor anuale in anul viitoru 1886. (Art. 7 lit. c. Statute.)

13. Raportul Comisiunei bibliotecii.

14. Formarea bugetului de anul 1885—1886. (Art. 7 lit. m. si Art. 40 Statute.)

15. Dispositiuni pentru facerea unei nove editiuni a „Istoriei Romanilor in epoca lui Mihai Vitezulu de N. Balcescu.”

16. Alegeri de membri onorari si corespondenti.

17. Propuneri diverse din partea sectiunilor si a membrilor.

18. Alegerea delegatiunii pe anul viitoru 1885—1886. (Art. 7 lit. i. si Art. 15 Statute.)

19. Raportul secretariului generalu asupra lucrariilor sectiunii generale. (Art. 12 Regulamentu.)

* * *

Raportul secretariului generalu asupra lucrarilor academiei romane in cursul anului 1884—1885.

Domnilor Colegi! Am onore a ve prezenta relatiunea lucrarilor Academiei si a Delegatiunii in cursul anului academicu espiratu.

Inainte de tóte tienu a ve asigurá, că Academíia nu a suferit nici o perdere insemnata in urm'a nefastului incendiu, intemplatu chiar in timpul se-siunii generale trecute. Neorenduiéla in care au fostu atunci aduse colectiunile nostra a incetat in data dupa inchiderea sesiunii, caci inca in vacanti'a Pastiloru s'au pus in ordine bibliotec'a, colectiunea manuscriselor si a documentelor, ér Academíia si-a potutu tiené siedintiele ordinarie in localul seu. Facendum se apoi cercetare amanuntita, s'a afilat, că perderea suferita de bibliotec'a Academiei cu aceea ocasiune este de 133 diferite brosuri, din care multe se afla in alte exemplare in bibliotec'a nostra; in totalu o perdere cu totul neinsemnata. Mai multe amenunte in acesta privintia ni se vor comunicá de comisiunea Bibliotecii prin raportul seu anualu.

Singur'a colectiune, care nu s'a pus inca in orrenduiéla, este colectiunea numismatica. Causile sunt döne: antain greutatea de a clasificá din nou o colectiune de monete, adusa in disordine, si alu doilea lips'a de spatiu, caci armariulu de astazi numai con-tiene colectiunea nostra.

In acestu locu am durerea de a ve comunicá scirea intristatoria despre mórtea distinsului si cunoșcutului filo-romanu Ubicini, membru onorariu alu Academiei. Simtieminte lui de simpatia pentru Romani si indelungat'a lui activitate pentru binele na-tiunii nostra sunt de toti cunoscute. Prin mórtea lui am perduto unul din vechii luptatori pentru in-sin-tarea politica si culturala a Romanilor.

I. Siedintele ordinarie de peste anu.

Siedintele septemanale ale Academiei s'au tie-nutu regulatu, si au fost ocupate cu diferite cestiuni scientifice si administrative.

1. Siedintele de 15 si 22 Iunie au fostu oca-pate cu lungi discutiani asupra unei propaneri for-mulata de colegulu nostru dlu Olobescu si trimesa Academiei de ministrulu instructiunei publice. Pro-punerea acésta era de a se face in capital'a nostra in tóm'a viitoru intrunirea congresului interna-tional de antropologia si archeologia preistorica. Cu oca-siunea discutiiii acestei propaneri, am consta-tat cu totii nesuficient'a miscarei literare si sci-entifice in tiéra la noi, si din acésta carsa ne-am ve-dintu in nepuntintia de a aduná la noi pe invetitati Europei si a-i primi in modu demn si onoratoriu pentru tiéra. In responsula datu ministerului instruc-tiunei publice, prin care i s'a comunicata parerea a-cademiei, am atrasu tóta atentiunea guvernatui asupra necesitatii de a se dá un impulsu solidu studiilor sci-entifice in generalu si celor privitóre la tiéra nostra in particularu.

2. In siedint'a publica de la 1 Iunie, dlu cole-gu B. P. Hasden, conformu decisiunii luate in sesiunea generala trecuta, a presentat program'a lu-erata de ds'a pentru adunarea datelor limbisticé din graiul viu alu poporului pentru a se ajutá la facerea marei dictionarii etimologice alu limbek romane, cu lucrarea carui'a este insarcinatu. Ds'a a-reatatu marea importanta ce au cercetările de a-cestu felu si resultatele bogate ce produc ele.

3. In aceeasi siedintia dlu membru corespondentu Gr. G. Tocilescu a facuta o relatiune despre decoperirile epigrafice din Dobrogea precum si despre starea de atunci a sepaturilor de la Adam-Clissi. —

4. In siedint'a publica din 14 Decembrie P. S. S. episcopulu Melchisedecu a cetitu unu memoriu istoricu asupra bisericiei Trei-Ierarchi din Iasi.

5. In siedint'a de la 1 Februaru P. S. S'a a cetitu unu memoriu despre „excursiane facuta in Bulgari'a.”

6. In siedint'a de la 15 Februaru dlu Hasden a cetitu ca specimenu din *Magnum Etimologicum Romaniae* articolulu privitoriu la cuventulu ariciu.

7. In siedintele septemanale Academíia a fostu tienuta continua in curentu cu mersulu lucrurilor, cari se faceau in urm'a decisiunilor luate in sesiunea generala trecuta.

8. Dlu colegu Florianu Porcius a presentat discursulu seu de receptiune, care are a se ceti in sesiunea acésta. Cu responsulu s'a insarcinatu dlu Dr. D. Brandza.

II. Publicatiunile Academiei esecutate in anul espiratu.

1. Analele. Döue volume din Anale remasera neterminate din anii trecuti si anume:

Vol. IV. Sectiunea II-a, contienendu memoriile si notitiile pe anul 1881—1882, a fostu completatul prin tiparirea lucrarii dlu Dr. D. Brandza despre „Vegetatiunea Dobrogei.”

De asemenea s'a terminat si volumulu V, sec-tiunea II-a, cuprindendu memoriile pe anul 1882—1883 prin tiparirea lucrarii dlu I. Sbiera despre Grigorie Urechie.

Memoriile cuprinse in aceste döne volume s'au trimisu separate, indata ce s'au tiparit, membrilor.

si institutiunilor, cu cari suntemu in schimb de publicatiuni. La incheierea volumelor s'a facutu titluri si table de materii pentru volumele intregi si s'a espedatu si ele celor cari au primitu memorile in brosuri, spre a le poté pune in ordine.

Pentru aceste döue volume de membrii se anuntiasera döue lucrari, cari in urma nu s'a potuta publica in ele; una a mea asupra documentelor gasite la Wiesbaden si darcite Academiei, alt'a a domnului V. A. Urechie despre câteva documente in limb'a polona asupra lui Mihaiu Voda Vitézulu, facsimilate de reposatul A. Papu Ilarianu. Am crediutu că nu ar fi fostu bine se mai fi tienutu volumele acestea neincheiate pana se vor tipari si cele döue memorii, fiind că erau de-já destulu de intardiate. Lucrarile acestea se vor poté publica intr'unu volumu urmatoriu.

Analele pentru anulu trecutu 1883—1884 s'a tiparit si impartitu töte: Sectiunea I, Desbaterile, s'a impartit in lun'a Ianuarie. Memorile cari compun sectiunea a II-a au fostu tiparite indata dupa tiparire. Volumul s'a inchis cu membrul domnului Gr. Stefanescu despre Coleopterele Romaniei.

In acestu modu am ajuns la di cu publicarea "Analelor," ne mai fiindu nici o parte din ele in intardiere.

(Va urmă).

D i v e r s e .

* Dintre alegerile de deputati clericali pentru eparchia' a aradului, cunoscute pana acum notam, ca in cercul Aradului s'a alesu parintele protosinectu *Iosif Goldisicu*; in cercul Lipovei: parintele protopresviteru *Ioan Tieranu*; in cercul Temisiorei parintele protopresvitera *Meletiu Dreghiciu*; in cercul Banat-Comlosiu: parintele *Paul Tempea*, parochu si profesoru la in-titutul ped. teologicu; in cercul Vinga: parintele *Vasiliu Mangra*, ieromonachu, profesoru la institutulu p. g. teologicu; in cercul Birchisialui: parintele *Augustin Hamsea*, ieromonachu, asesoru consistorialu; in cercul Siriei: parintele protopresviteru *Georgiu Popoviciu*; in cercul Chisineului: parintele *Mihaiu Sturza*, perochu in Siepreusiu si asesoru consistorialu; in cercul Borosineului: parintele protopresviteru *Ioan Cornea*; in cercul Giulei: parintele protopresviteru *Petru Chirilescu*; in cercul Radnei: parintele protopresviteru *Vasiliu Belesiu*; in cercul Bateneilor: parintele protopresviteru *Constantin Gurbanu*; in cercul Tincei: parintele *Ignatiu Pap*, protodiaconu, secretariu consistorialu; in cercul Halmagiului: parintele protopresviteru *Ioan Groz'a*; in cercul Hassiasiului: parintele protopresviteru *Georgiu Craciunescu*.

* Alegeri de deputati sinodali din clerus in archidiecesa. In cercul I alu Sibiului s'a alesu parintele *Nicolau Popea*, archimandritu si vicarin arhiepiscopescu; in cercul Selistei parintele protopresviteru *Dr. Nicolau Maiereu*; in cercul Sebesiului: parintele protopresviteru si directoru seminarialu *Ioan Hanno'a*; in cercul Orestiei, parintele protopresviteru *Ioan Papiu*; in cercul Clujului: parintele protopresviteru *Vasiliu Rosiescu*.

* Himen. Dlu *Iosif Botto*, advocat in Nadlacu si-serbéza astadi incredintiarea cu dñ'a *Mari'a Cornea*, nascuta *Belesiu*, fice'a parintelui Ioanu Belesiu din Odvozie. Ddieu se binecuvante acestu actu santu cu darurile sale cele bogate.

* Bibliografia. Din bibliotec'a poporala a "Trubunei" a aparutu nr. 7 "Teiu leganatu," poveste de Gr. Sim'a alu lui Ioan, pretiulu 8 cruceri seu 16 bani; nr. 8 "Colacoritulu," obiceiurile tieranilor romani la nunta, de Benedictu Viciu; pretiulu 16 cr. seu 32 bani; nr. 9 "Flie'a a nove mame," poveste de Silvestru Moldovanu, pretiulu 14 cr. seu 28 de bani exemplariulu.

Le recomandam in atentiuinea onoratului publicu romanu:

* Remunerarile corpului didacticu din Romani'a. Remuneratiunea primitiva la numirea provisorie a invetitorilor, institutorilor si profesorilor de ambele seccse e ficsata dupa cum urmează: a) 90 lei pe luna pentru invetitorii rurali; b) 225 lei pe luna pentru institutorii si institutorele urbane; c) 280 lei pe luna pentru seminarii (cursu inferioru), scole normale, scole centrale si secundare de fete; d) 360 pentru licee, gimnasii, bele-arte, seminarii (cursu superioru), scole de comerciu, de farmacie, veterinarie si centrale de agricultura; e) 500 pentru universitate; f) remuneratiunea profesorilor de limbi straine moderne facultative se ficséra la 200 lei; g) remuneratiunea profesorilor de religiune la scolele laice, desemnu si caligrafie se ficséra la 200 lei pe luna; h) remuneratiunea maestrilor de gimnastica si de musica vocala se ficséra la 150 lei pe luna; i) orice membru a corpului didacticu seu maestru, precum si cei din conservatoriulu de musica, angajati conformu legei cu contractu, se remuneréza conformu contractului, dar nu beneficieaza gradatiune; k) invetitorii, institutorii si profesorii in activitate nu vor suferi reduceri din actualele loru retributiuni.

* Necrologu. Veteranulu parinte Ioanu Schelegia din Lipova a fostu septeman'a trecuta greu incercat de sorte perdiendu-si pre iubit'a sotia. Alaturandu-ne si noi la doliulu familiei, lasam se urmeze anunciu funebru edatu de famili'a defunctei: *Ioan Schelegia*, parochu gr. or. rom. alu Lipovei in numele seu, alu ficolor sale, ginerilor, nepotilor, nepotelor si stranepótei; precum si in numele numeróseloru rudenii, cu iaim'a franta de durere aduce la cunoșintia, că iubit'a sa socie, mama, buna si strebuna *Elisavet'a Schelegia* nascuta *Caracioni* dupa unu morbu indelungatu in etate de 72 de ani alu vietii, ér a fericitei casatorii 53; dupa primirea sante-lpru taine si-a datu sufletulu in manile Creatorialui in 24 Fauru st. v. la 4 ore dim. Remasitiele defunctei s'a depusu la repansulu eternu in 25 fauru st. v. 1885 la 3 ore dupa amédi in cimiteriulu dela Tiarina. Fie-i tierin'a usiora si memori'a binecuvantata! *Ioan Schelegia* ca sotiu; *Emilia Cadariu*, *Maria Onitiu*, fete; *Dionisiu Cadariu*, *Augustin Onitiu*, *Tom'a Belu*, *Nicolau Cosiariu*, gineri, *Georgiu Berariu* si famili'a, nepoti; *Adrien'a* si *August'a Belu* nepóte; *Angelina Cosiariu* stranepóta.

* Miopi'a scolarilor. Doctorulu Reuss a tinutu in trecutele dile in sal'a "asociatiunei vienesi pentru cautarea sanatatiei" o conferintă atingetore de imultirea miopiei la junime. Aprobandu constatariile profesorelor Billroth despre inriurirea vatamatóre a bancilor de scola reu construite asupra incovoiarei sirei spinarei (vertebrulu dorsalu) a copiloru, oratorulu aréta că constructiunea rea a acestora banci in unire cu tipariulu cartiloru scolasticu si cu prost'a iluminatiune a localitatilor constituie causele principale a miopiei, de care patimesce o parte

atât de mare a junimea de astăzi. Conferentiarule pleca din punctul de vedere că ori ce lucru care se lesește pe scolariu a se uită adese de aproape la densulu, și a adoptă spre acăstă o poziție plecata înainte, atietia peste măsura nervelor ochilor și este cauza principală a miopiei. Micimea obiectelor de privită, precum sunt literile prea mici ale cartilor scolare, desemnările și lucrările femeiescii cu acul, cusaturile și broderiile prea subțiri, chartia nu înăjunsu alba și cernelă prea palida, silescu pe scolariu său pe scolară să propria prea multă ochii d'aceste obiecte. D'aci rezultă că ar trebui să se adopte următoarele principii: În totă cartile scolare literile cele mai mici se aibă celu putință o înălțime de $1\frac{1}{2}$ milimetri, ceea mai mică grosime a trasurilor groase a literelor se fie de $\frac{1}{4}$ milimetru și cea mai mică departare a unui cuvânt de altul se fie de $\frac{3}{4}$ milimetru, și celu mai mic spatiu între linii se n'aibă mai putință de $2\frac{1}{2}$ milimetri. Cu cât scolarul este mai tânăr, cu atât mai mari trebuie să fie literile. Chartia cartilor trebuie să fie alba curată său galbui și tipariul său negru închis; chartia trebuie să fie destul de groză, ca să nu se potă strevedea tipariul din dosu. Tablele negre de scrisu (ardoise) trebuie să fie înălțurate și înlocuite cu tablile albe, pe care copiii vor scrie cu creionul său creta negra. Acelemea trebuie să fie departate din scările de fete totă lucrările femeiescii de mâna, care necesită spre execuțarea loră să se propriează ochii copilei mai multă de cât 35 centimetri de obiect.

In privința iluminării este, de dorită că locul scărilei se fie situat p' o piață său într-o stradă largă, ca salile să fie destul de nalte și să aibă cât se poate de multe ferestre mari. Construindu-se o școală nouă, arhitectul va trebui să îngrijescă că totă locurile pentru scolari să fie în destul să, deoarece este că putință, d'o potriva lumină, calculându-se pentru fiecare picioru (Fuss) patratu de suprafață a pardoselii către 30 zoluri patrate de sticla. Fără bine este să introduci, deocamdată, să se poată, lumină de susu. Pentru iluminarea artificială se recomandă mai cu săma lumină electrică. Dar pana cand se va populariza această lumină superioră și să se poate introduce în școală, trebuie să observați că flăcările de gazu său de petrolier se ardă în liniște nemiscate, se nu fie asigurate lampile nici prea susu sau deasupra capetelor scolilor, spre a nu se perde o prea mare cătime de lumină, nici prea josu pentru căldură și imprăscie și care ajunge și vămatore. Fiecare lampa va trebui să aibă un reflector care să arunce lumină în josu.

Dupa acestea oratorul vorbesce despre înfruirea bancilor scolilor. Acceptând bancă scolară normală recomandată de profesorul Billroth, arăta că necuvintă cea mai mare a bancilor obișnuite în scările noastre este distanța prea mare între masa și locul sederei, din care rezultă că, aplecându-se copilul înainte, ochii lui se apropie prea multă de obiectul ce trebuie să-l privescă. O bancă de școală bine construită trebuie să fie astfelu proporționată că, deocamdată copilul încovoiște genunchii într-un unghiu drept, talpele piciorelor lui se atingă pardoselă; distanța între pupitru și scaun (bancă) se fie astfelu combinată, că scolarul, tienind spatele rezemat de dosul bancii, se poate scrie fară să nevoiu să plece corpul înainte. Dar fiind că statura scolilor dintr-o clasa nu este egală, ar trebui să în fiecare clasa se existe, după indicația unui medicu, căteva banchi de diferite marimi pentru scolarii a-

caroru statura trece peste înălțimea normală. Profesorii vor avea să observe că la scrierea oblică, scolarii se tienă chartia într-o poziție analoga, astfelu că lungirea trasurilor literelor se formează în linie verticală cu marginea mesei. Terminându-si discursul, doctorul Reuss contată prin statistică, că procentul miopiei crește în proporție cu înălțarea în vîrstă. În scările elementare numărul miopilor este foarte micu, dar crește cu fiecare clasa superioară, astfelu că în gimnaziu există o majoritate cōvîritore a scolilor miopi, și la universitate studenții, cari nu se servă de ochelari se pot considera ca excepții. Conferentiarul a fost tare aplaudat.

Concurs.

Concursul se scrie pentru împlinirea definitivă a postului invetiatoreșcu dela școală de fete din comună Cuvina, cotoală Aradului — inspectoratul Siriei (Világosului) cu terminu de alegere pe Dumineacă III-a „Mironositelor,” adecă 7/19 Apriliu 1885

Emolumintele impreunate cu acest post sunt:

1. în bani gată 240 fl. v. a.;
2. 12 jugere pamant aratoru comassatu;
3. 41 metri cubici lemne de focu, din cari se va incaldi și școală;
4. pentru curatoratul 24 fl. v. a.;
5. pentru conferințele invetiatoreșci 5 fl.;
6. cuartir liberu și gradina de legumi.

Dela recurențe se cere:

1. Se producă testimoniu că au absolvat undeva unu institutu publicu de fete cu succesu bunu;
2. Se aibă testimoniu de cuaificatiune cu calificări pentru stațiuni de frunte;
3. se priceapă gradinaritalu (cultivarea legumelor), lucrul de mană, tiesutul și bucătaria (fertura), și în fine să se prezinte în vre-dumineca său sărbătoare în St'a biserică din locu.

In casu că nu se voru prezenta invetiatorești cu cuaificatiunea de susu, se admitu la alegere și invetatori. Dela acestia se poftesc testimoniu despre absolvarea loră 2—4 clase gimnasiale, apoi cele de sub Nr. 2 și 3 —afara de lucrul femeiesc.

Recursele astfelu instruite și adresate comit paroch. din Cuvina suntă a-se trimite Preonoratului Domn Giorgiu Popoviciu protopopu și inspectoru scolaru în Világos, pana în 1/13 Apriliu a. c. Cele sosite mai tardi nu se vor luă în considerare.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu mine: Giorgiu Popoviciu, inspect. scol.

Pentru ocuparea postului invetiatoreșcu devinutu vacantu, la școală gr. or. din comună Sgribesci, în protop. Lugosiului; se scrie concursul cu terminu pana la 17 Martiu a. c. cand va fi și alegerea.

Emolumintele sunt: 300 fl. salariu anualu și ună sută floreni ca remuneratiune dela dlu notariu cercualu Petru Stoponiu, pana cand va avea princi obligati la școală, dōne jugere de livēda, 6 orgii de lemn din care are să se incaldi și școală 5 fl. scripturistica, 5 fl. pentru conferinție și cortelul liberu cu gradina de legumi.

Recursele ajustate după prescrișile stat. org. și regulament. scol. să se adresă catre On. Comitetul parochialu gr. or. din Sgribesci și să se trimită Rev. Dnu Georgiu Pesteanu protop. în Lugosiu.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu Domnul protopopu și insp. scol.

Pe bas'a ordinatiunei Ven. Consistoriu diecesanu dto 23 Ianuariu 1885 nr. 938 B. ex 1884, se scrie concursu pentru ocuparea postului de capelanu pe langa neptuniosulu parochu Ioan Popoviciu din *Petrila*, dieces'a Caransebesului protop. Bisericei albe, comitatului Carasiu-Severinu, cu terminu de recurgere pana la 31 Martie 1885 cal. v. alegerea se va tineea in 7 Aprilie 1885 st. v.

Emolumintele impreunate cu acestu postu:

- Din sesiunea parochiala contatore din 30 iugere a trei'a parte.
- Din tota venitele stolare usuate a trei'a parte.
- Si din birulu paro hialu dela 160 case a 20 litre cuceruza in bumba erasi a trei'a parte.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu au a si trimite recursele sale bine intruate conformu stat. org. bis. si regulamentului pentru parochii la adres'a Prea On. Domnu Filipu Adamu adm. protop. in Iam — on Comit-tu. parochialu din Petrila pana la terminul sus indicatu.

In fine se amintesce, ca acei recurenti vor fi preferiti cari in vre-o dumineca ori serbatore se vor prezenta in s. biserica pentru de a-si areta destieritatea loru in cantu, tipicu si oratoria.

Petrila 17 Februarie 1885

Comitetul parochialu.

In contilegere cu administr. protop. Filipu Adamu, m. p.

Pentru deplinirea postului de paroch in vacanta parochia, de clas'a a trei'a in comun'a bisericesca *Patasi*, din protopresbiteratul Mehadii, se scrie prin acést'u concursu cu terminu pana la 4-lea, era alegerea se va tiené in 7. Aprilie a. c.

Emolumente sunt:

- In bani gata 150 fl. v. a.
- Un'a sesiune parochialu completa.
- Tacsele stolari dela cununii si boteze.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a trimite recursele loru instruite in intielesulu § 13. din statutulu organicu comitetului parochialu din Patasi, la adres'a prea onoratului. D. protopresbiteru districatalu Mihail Popovici, in Orsiova, pana la susaratalu terminu,

Patasi, in 20. Februarie 1885.

Comitetul parochialu.

In intilegere cu mine: Mihailu Popovici, protopresbiter.

Nr. 55., 1885.

Pe bas'a decisului comitetului protopresbiteralu al tractului Biserica-alba adusu in virtutea § lui 63 combinatu cu §. 23 punctu 5, din Stat. org., in siedinti'a sa tienuta in 31 Ianuariu 1885, si in urmares incuiintarii date de Ven. Consistoriu diecesanu al Caransebesului dto 9 Fauru 1885, Nr. 109 B. se scrie concursu pentru ocuparea postului vacantu de protopresbiteru rom. gr. or. in tract. *Biserica-alba*.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

a) Birulu anualu dela preotii din tractu, si a-nume:

- Dela parochiile de clas'a I-a cu 10 fl. v. a.
- " " " " II-a " 8 fl.
- " " " " III-a " 6 fl.

Iuandu-se de baza clasificatiunea parochiilor facuta de sinodulu eparchialu din 1880 Nr. prot. 129.

Sta in liber'a voia a preotilor, ca ei se presteze birulu protopresbiteralu si in natura, conformu punctului 32 ainea c) din „Rescriptul declarat.“

carele este bas'a legala a acestui biru. (Not'a Consistoriului).

b) Tacsele pentru siedulele de cununia cu 2 fl.

c) Pausialulu de caletoria, ce se prestéza prin Ven. Consistoriu diecesanu, in suma de 200 fl. pe anu.

d) Dotatiunea incopciata cu parochi'a protopresbiterala de clas'a I-a din comun'a Iam.

Competentii au se dovedesca cumea posiedu celu putien eualificatiunea normata in §. 15 lit. a. din „Regulamentulu pentru parochii.“ Intr'asemenea eualificati voru fi preferiti acei'a, cari voru mai proba, ca au facutu stadiul la vr'o facultate filosofica ori juridica, seu ca s'au distinsu prin edarea vre-unui opu folositoriu pe terenul bisericescu ori scolasticu.

Cei ce voiesc a concurge la acestu postu au a-si subscrerne suplicele loru de concursu, instruite cu documinte in forma autentica, despre eualificatiunea si ocupatiunea loru de pana aici, in terminu de 30 de zile, socratite dela prim'a publicare a acestui concursu in fóia „Telegrafu romanu“ si „Biserica si Scóla“, — Prea On. Domnu Andreiu Ghidiu, protopresv. in Oravita, ca comisariu consist. pentru alegerea de protopresbiteru.

Datu in Iam, din siedinti'a comitetului protopresbiteru in 31 Ian. 1885.

Filipu Adamu, m. p.

administr. protopresv. ca presiedinte.

Sofroniu Avramescu, m. p.

notariulu comitetului.

Cu contilegerea mea: Andreiu Ghidiu, m. p. protopresbiteru ca comisariu consist.

Conform ordinatiunei Veneratului Consistoriu diecesanu din Caransebesiu de doto 23/1884. Nr. 577 B se scrie de nou concursu pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a III. din comun'a German, protopresbiteratulu Versietinalni, cottulu Timisiului cu terminu de alegere pana la 17. Martie a. c. st. vechin in care diua va fi si alegerea.

Emolumente sunt:

- Birulu si stola usitata dela 72 numere de case si 17 numere de case dela filia lamulu-mare.
- Folosirea sesiunei parochiale constatatore din 36 iugere pamentu aretoriu, si intravilanulu parochialu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sunt avizati a-si tremite recursele loru instruite conform stat. org. bis. si regulamentului pentru parochii adresate comitetului parochialu la prea On. D. Ioan Popovici protopresbiteru in Mercin'a per Varadia.

German, in 11. Februarie 1885.

Comitetul parochialu.

In contilegere cu protopresbiterulu tractualu.

Pentru postulu invetiatorescu din *Branesci*, in protopresbiteratulu Fagetului se publica prin acést'u concursu cu terminu pana in 10/22. Martie a. c.

Beneficiulu invetiatoriului consta din 320 fl. v. a. bani gata; 10 fl. pentru conferintele invetatoresce; 5 fl pausialu pentru scripturistica; gradina intravilanala de $\frac{1}{2}$ de jugeru si cortelul liberu.

Petitiile instruite in intielesulu statutului ergonomicu se tremitu deadreptulu Consistoriului, diecesanu in Caransebesiu.

Caransebesiu, din siedinti'a consistoriala tienuta in 24. Ianuariu 1885.

Consistoriulu diecesanu.